

LIBRIS

We know
books

Konstantinos Papadimitrakopulos

Gașca
sau
grupul de prieteni?

Traducere din limba neogreacă de
pr. Gavriil Ionescu

Traducere din limba neogreacă după originalul

Η ΠΑΡΕΑ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

Autor: Κωνσταντίνος Γ. Παπαδημητράκόπουλος
(Konstantinos G. Papadimitrakopulos)

Materialul fotografic din prezenta ediție aparține
Editurii Fotodotes, str. Koridallon nr. 10, cod poștal
15351, Kantza, Pallinis, regiunea Attiki (Atena),
Grecia

Editura Evangelismos
București, 2026

29. Παν. Γ. Στάμος (Stamos, Panaghiotis G.), *Η νεότης και τα προβλήματα αυτής – Μηνύματα προς τους νέους Ιωάννου Χρυσοστόμου (Tineretea și problemele ei – Mesaje către tineri ale Sfântului Ioan Gură de Aur)*
30. Ευάγγελος Δ. Θεοδώρου (Theodoru, Evanghe-
los D.), *Μαθήματα κατηχητικής ή χριστιανικής παιδαγωγησης (Lecții de Pedagogie catehetică creștină)*, Editura Universității din Atena
31. Τομασίδης Χ. Χριστόδουλος (Tomasidis, Hristo-
dulos H.), *Εισαγωγή στην Ψυχολογία (Introdúcere în Psihologie)*, Δίπτυχο
32. Ν.Π. Βασιλειάδης (Vasiliadis, N.P.), *Καθώς ξανοίγεται στη ζωή (Când îți deschizi aripile spre viață)*, Ο Σωτήρ

Cuprins

Prolog.....	5
Ο scurtă privire asupra subiectului.....	7
Copii, aveți dreptate!.....	25
Părinți, nu ziceți greșit!.....	47
Punctele de conflict.....	81
Soluția desăvârșită.....	103
Epilog	135
Bibliografie selectivă	137

Înainte să îți întinzi aripile și să zbori din sânul familiei, gândește-te unde te duci și cu cine. Ar fi cumplit dacă ai fi rănit sau ai pieri în largul mării...

Adolescența, așa cum este

Dacă vezi că trupul tău se schimbă pe neașteptate (înălțime, greutate, timbrul vocii), membrele tale (mâinile și picioarele) se dezvoltă rapid, fără să îți aducă nicio satisfacție acest lucru, de multe ori creându-ți probleme...

Dacă deja respingi anumite narațiuni sau mituri, care atât de mult îți plăceau mai înainte, și soliciți argumente, documente, logică, pentru a înțelege...

Dacă critici și pui la îndoială totul și pe toți, valori, idei, învățături și dogme, „situații”, persoane, pe care până ieri le acceptai fără reținere, și ești numit, pentru toate acestea, „om cu duh de împotrivire” și „revoluționar”... Uneori această comportare te face să te confrunți cu părinții, cu alți oameni maturi, cu profesorii...

Dacă imaginația ta deodată și-a dat frâu liber și visezi lumi frumoase, ideale și ți se spune, din acest motiv, că „nu te mai concentrezi” la școală...

Dacă trăiești intens multe sentimente deodată, pe care mai întâi nu le prea înțelegi bine-bine (iubire, bucurie, fericire, entuziasm, emoție, tristețe, durere, teamă, mânie, invidie, gelozie, melancolie)

și dacă vezi că ele se schimbă pe neașteptate în interiorul tău...

Dacă mai întâi te temeai de întuneric, de animale sălbatice, de creaturi fantastice, pe când acum te temi să nu fii respins de grupul de prieteni, de ridiculizarea din partea anumitor colegi, de nerecunoașterea de către ceilalți a calităților tale, de eșecul la examene...

Dacă, pe de o parte, vrei iubirea părinților tăi, însă, pe de alta, respingi modul în care ei o arătau înainte (alintări, cuvinte dulci etc., făcute mai ales în fața altora), căci acest mod îți slăbește imaginea pozitivă și autoritatea și creează impresia că „ești un copil mic”...

Dacă, literalmente, te cutremură o revoltă cumplită, care are loc în interiorul tău, prin tot felul de porniri, care te surprind și te pun pe gânduri și dacă vezi că anumite instincte inedite cresc fără măsură, se declanșează dorința sexuală, iar fețele persoanelor de sex opus exercită asupra ta o atracție și un entuziasm straniu...

Dacă nu te mai simți copil sau nu mai vrei asta și te scoate din sărite când „ai tăi” nu te înțeleg... Și dacă dorința ta este să te comporți ca un om mare, ca un bărbat, ca să zicem așa, însă constăți și tu că încă nu ești bărbat...

Dacă simți undeva înlăuntrul tău că ți se formează personalitatea, începi să vezi o imagine mai cuprinzătoare a sinelui tău, mai frumoasă, profundă, de care te minunezi, le lauzi cu ea și te atrage...

Dacă refuzi să depinzi de alții, pretinzi să nu îți spună ei ce să faci, ci doar tu să decizi cum îți trăiești viața... Și dacă dorești independență deplină, te lupți pentru asta, făurești vise și imnuri despre libertate, asta te face să te revolți atunci când ceilalți nu te înțeleg și nu vor să ia de pe tine frâul pe care ți l-au pus de când erai mic...

Dacă tu cauți originalitatea, orice lucru nou și tot ceea ce nu este obișnuit...

Dacă în centrul interesului tău se află copiii din gașcă și dacă vrei să fii cu ei toată ziua, să discuți orice, să urmezi regulile și convingerile lor și tot ceea ce hotărăsc ei, chiar dacă acest lucru te va aduce în contradicție cu părinții tăi...

Dacă îi auzi pe părinții tăi spunând: „gata, ești pierdut” sau „uite ce copil neascultător am crescut”, că au tot timpul probleme cu tine și că devii de multe ori un necaz nesuferit pentru ei, iar același lucru se petrece și cu tine, cu referire la ei...

Și dacă îi auzi și cum se plâng rudelor voastre: „nu mai este copilul plin de har pe care-l știați”...

Atunci, prietene, ești adolescent! Te afli deja la cea mai dificilă, critică și decisivă vârstă a omului: adolescența. O perioadă plină de probleme pentru tine și cei din jurul tău. Este plină de reacții în lanț în sinele tău. Este cea mai specifică pentru schimbările fundamentale și frământarea deplină pe care o provoacă existenței tale, pentru răsturnările de situație pe care le aduce. Într-adevăr, te face să fii straniu la înfățișare și în comportament. De multe ori nu te mai recunosc nici părinții tăi, dar nici măcar tu însuși. Te miri de tine. Situația te copleșește. Nu o înțelegi.

Este elocventă expresia unui adolescent de 16 ani: „Uitându-mă în oglindă, mă întreb cine este cel pe care îl văd în fața mea”.

Pentru toate acestea adolescența a fost numită „a doua naștere”. Ea a fost slăvită, dar și condamnată, de-a lungul secolelor, de către poeți, filosofi, politicieni, pedagogi și părinți.

Aristotel a spus despre adolescenți: „Ei se schimbă ușor și sunt nestatornici în dorințele lor, care sunt atât trecătoare, cât și intense... Iar greșelile lor sunt caracterizate întotdeauna nu de măsură, ci de exagerări... Ajung mereu la extreme, și când iubesc, și când urăsc. Ei cred despre sine că sunt atotcunoscători”.

Pedagogul și psihologul francez Etienne de Greeff (1898-1961) spunea că „este cumplit ca

cineva să se ocupe de un adolescent”. La popoarele primitive întâlnim o întreagă ceremonie făcută cu ocazia intrării oamenilor în perioada adolescenței.

Și toate acestea se întâmplă fiindcă, odată cu adolescența, „se realizează” trecerea individului de la lumea copilului, lipsită de griji și dependență de părinți, la cea a omului adult, cu responsabilitatea și chivernisirea de sine. Această trecere nu se face, evident, „peste noapte”, ci gradual, într-o perioadă de șapte-opt ani. În acest răstimp, individul care se dezvoltă, adolescentul, nu mai este copil, dar nici nu este încă adult¹.

În orice caz, o definiție clară nu este ușor de dat. Și asta pentru că ea depinde de postura din care cercetăm subiectul: din punct de vedere biologic, sociologic, psihologic sau pedagogic. Totuși, cea mai simplă definiție este cea referitoare la cronologia adolescenței. Conform ei, vârsta adolescenței este „partea vieții cuprinsă între sfârșitul copilăriei și începutul tinereții, adică între al doisprezecelea și al douăzeci și unulea an al vieții”². Însă și această perioadă diferă de la un individ la altul, de la o țară la alta, de la o regiune la alta (munte, câmpie, litoral etc.), precum și între sexe (băieți sau fete).

¹ Παρασκευόπουλος Ιωάννης, *Εξελικτική ψυχολογία*, Ατena, vol. IV.

² Μ.Ι. Κασσωτάκη, *Ο έφηβος και τα προβλήματα του*.

În fine, de ce am spus toate astea? Evident, prietene, spre a avea o imagine clară a perioadei pe care tu o traversezi. Mai ales că ea este foarte dificilă, revoluționară, cu o mie și una de însușiri. Astfel vom avea o percepție mai bună a personalității tale. Ea este necesară ca să înțelegi și tu, dar și părinții tăi, problemele grupului de prieteni. Și am spus cele de mai sus pentru încă un motiv: cu cât vei străbate mai bine și cu succes această perioadă grea, cu atât mai fericit va fi și restul vieții tale. Această fericire depinde de temperamentul, de principiile tale, de valorile în care crezi, de familia ta, de școală și, neapărat, de grupul tău de prieteni.

De la acest punct, așadar, să începem...

Cu cine vorbim

Toți oamenii au nevoie de legătura cu ceilalți. Și aceasta fiindcă nu suntem fiare sălbatice sau zei, potrivit lui Aristotel. Nici nu ne naștem ca să trăim singuri pe o insulă, precum Robinson Crusoe. Instinctul nostru social ne îndeamnă să aparținem cuiva. Astfel se creează grupurile, care există de când omul a fost creat de Dumnezeu. Această conviețuire de grup este pentru om atât de importantă încât existența lui este de neconceput fără ea.

La început, această nevoie este împlinită de familie. Părinții, frații și, eventual, ceilalți membri ai ei, atrag atenția și interesul copilului, pentru integrarea sa în cadrul familiei. Din al treilea an al vieții, copiii își exprimă interesul relaționării cu alți copii, în afara mediului familial. Este primul pas spre crearea de grupuri în afara familiei. Care este scopul lor? Să se joace împreună. Prin intrarea în grupul copilăresc de joacă, ei pătrund în lumea prietenilor, a celor de aceeași vârstă sau de vârste apropiate.

Însă acești pași ai copiilor sunt mici și sfioși. Se formează grupuri mici, de circumstanță și fără perspective de viitor. Familia le oferă siguranță absolută, lucru de care au mare nevoie. Astfel le câștigă interesul și atașamentul. Și încă ceva: copiii cu care comunică au adesea vârste mai mici sau mai mari